

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om Asalæren

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Asalæren", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1807_65-intro-shoot-idm258.pdf (tilgået 18. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Form og komposition

Grundtvig var selv klar over, at formen – hverken videnskabelig afhandling eller ren digtning – kunne være et problem. Ikke desto mindre vil værket i det følgende ofte blive benævnt 'afhandlingen'. I et brev, der formodentlig er ledsagebrevet til Rasmus Nyerup, dateret 22. maj 1807, altså præcis samme dag som "Om Asalæren", skriver Grundtvig: "Dersom De kun maatte finde Noget indesluttet i Formen, vil De vist ikke stødes af dens Underlighed. Jeg har 4 Gange stræbt at forandre den men det har ikke villet lykkes, da den i al sin Underlighed er det troeste Aftryk af min nærværende Sindsstemning, en glad og livfuld Ahnelse af gamle Nords Højhed, parret med tilbagetrængt Smerte" (*Breve* 1 1924, s. 4).

Afhandlingen begynder med en højstemt tilegnelse til "Nordens Nyrup", dvs. til forfatteren, tidsskriftredaktøren, universitetsbibliotekschef og ekstraordinær professor i litteraturhistorie, Rasmus Nyerup. Nyerup betragtede sig ikke uden grund som 'elev' af historikeren P.F. Suhm (se afsnit om Suhm). Derpå følger som en slags motto et nøje valgt uddrag af første strofe af eddadigtet "Odins Ravnegaldet" (nemlig vers 1, 4, 6, 7 og 8). Dette uddrag oversætter Grundtvig i fodnoten til dansk og betegner det derefter som "vore Fædres korte Symbolum", dvs. trosbekendelse ("Om Asalæren", s. 156). På disse få linjer, der kan opfattes som en slags disposition for forløbet af verdens gang, bygger Grundtvig det meste af afhandlingen op.

Dernæst følger Grundtvigs mening om gendigtninger af de gamle eddadigte og hans syn på Adam Oehlenschläger som nordisk digter. Endelig kommer en bemærkning om den arnamagnæanske kommissions udgave af *Eddaen* (se afsnit om denne udgave). Indimellem lyder opfordringer til læserne om at fordybe sig i de gamle digte. Endelig (s. 162 i "Om Asalæren") begynder selve den kommenterede oversættelse og sammenskrivning af de eddadigte, Grundtvig behandler.

I et noget senere brev til Molbech (5. juli 1808) uddyber Grundtvig sin opfattelse af "Om Asalæren"'s form: "Grunden til min Utilfredshed er, at jeg paa engang erkender den Form, jeg har givet min Udsigt over Asalæren, for den absolut rigtige, og den mindst passende til mit Øiemed" (*Molbech-Grundtvig* 1888, s. 17).

Litteraturforskeren Flemming Lundgreen-Nielsen har karakteriseret værket som en kombination af Adam Oehlenschlägers digt "Guldhornene" (fra *Digte* 1803) og Oehlenschlägers prisopgave fra 1800. (Lundgreen-Nielsen 1980, s. 210). Universitetets prisopgave for år 1800, hvis formulering lød: "Var det gavnligt, for Nordens skønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og almindelig antaget, istedet for den Grædske", blev af Oehlenschläger besvaret med et rungende ja. Hans besvarelse havde overskriften: "Forsøg til Besvarelse af det ved Kiøbenhavns Universitet fremsatte Priisspørgsmaal". Og Grundtvig havde haft mulighed for at læse prisopgaven, da den – sammen med de to andre indkomne besvarelser – blev trykt i tidsskriftet *Ny Minerva* 1801. Offentliggørelsen var i øvrigt en hel føljeton i sig selv. I marts måned kom Oehlenschlägers besvarelse, der havde fået lige så fin bedømmelse som prisvinderens. I april bragtes den trediebedste besvarelse, Jens Møllers. Endelig bragtes den vindende besvarelse af Ludvig Stoud Platou over to numre, nemlig juni og juli 1801. Blandt sine mere teoretiske forudsætninger nævner Oehlenschläger både Herder og Moritz; se afsnit om Moritz. For så vidt man kan tale om en rangorden i bedømmelserne, fik Platou guldmedalje, Oehlenschläger første accessit, men med en bemærkning om, at hans besvarelse var værdig til medaljen, mens Jens Møller kun fik andet accessit (dvs. rosende omtale) (Billeskov Jansen 1980, s. XXX).

Lundgreen-Nielsen betragter den sidste, visionære del af "Om Asalæren", der begynder nederst s. 184, som "en officiel parallel til det private digt 'Synet'" (1980, s. 209), som Grundtvig sendte i et brev til Molbech (*Molbech-Grundtvig* 1888, s. 199-205). Visionen er tydeligt præget af to af Grundtvigs mange forlæg, *Fiølsvins Mål* eller *Fjølsvidkvadet*, der netop handler om en helts besværlige og farefulde rejse for at nå sin elskede, og *Hyndlas Sang*, der handler om Frejas søgen efter *sin* elskede.